

 Österbottens välfärdsområde Pohjanmaan hyvinvointialue	Dokumenttyp ANVISNING FÖR PROFESSIONELLA		Sida 1 (4)
Övriga anvisningar för infektionskontroll	Förberedd av: Arbetsgruppen för blomkrukor Datum: 7.7.2023	Godkänd: Hygien-styrgruppen Datum: 1.11.2023	Uppdaterad: Enhetens namn Datum:

Övriga anvisningar för infektionskontroll

I följande anvisning presenteras övriga anvisningar för infektionskontroll. Lättanvända och rena lokaler är en förutsättning för ett lyckat städarbete. Ytorna måste hållas fria från föremål som kan hindra rengöringen.

1. Skötsel av blommor och krukväxter

På grund av allergi- och infektionsrisker rekommenderas i allmänhet inte blommor eller krukväxter vid enheterna. Trots att patienten, inneboende eller klienter själv kanske inte är allergisk mot blommor kan det hända att rumskamraten, vårdaren eller anstaltsbiträdet är det. Ifall det ändå skulle förekomma blommor eller krukväxter är tumregeln att de blommor och krukväxter som finns i allmänna utrymmen sköts av anstaltsbiträden medan de blommor som är i enskilda patient-, klient- eller boenderum sköts av patienter, klienter, boende eller deras anhöriga. Ifall det finns krukväxter t.ex. i personalens kafferum eller kansliet sköter vårdpersonalen dessa. Kom ihåg regelbundet byte av vatten / myllor. Växterna vattnas i samband med det dagliga arbetet. Krukor och vaser tvättas i dehu. Materialet bör vara sådant att det tål dehu. Om enheten inte har en dehu, tvättas vaserna för hand i sköljrummet. Utbyte av myllor faktureras skilt. Välj sådana växter som är minst allergiframkallande. Även grönväggar och lättskötta, måttligt stora, plastväxter kan vara ett bra alternativ till att förbättra trivselen på enheten. När det gäller plastblommor ska du komma ihåg att det porösa material som de är gjorda av samlar mycket damm. Stora plastväxter är svåra att ta hand om så de minskar inte arbetet i sig. Speciellt när du köper stora växter rekommenderas en behållare eller bricka med hjul för att göra det lättare att flytta växterna. Varje enhet gör som de själv anser att vara bäst.

Anstaltsbiträdet sköter
blommor och krukväxter i
korridorerna

- Blommor i enskilda patient-/inneboenderum sköts av patienter, klienter, vårdare och anhöriga
- Blommorna vattnas i samband med det dagliga arbetet

Om ni vill ha blommor
eller krukväxter vid er
enhet bör ni ta hänsyn till
följande:

- Välj minst allergiframkallande blommor / krukväxter
- Skulle en grönvägg passa er?
- Stora plastväxter är svåra att ta hand om och de samlar damm

1.1. Sjukhusservice

I allmänhet rekommenderas inte blommor eller krukväxter på avdelningarna p.g.a. allergier och infektionsrisker. De gör också ofta städningen svårare. Detta är speciellt viktigt ifall patienten vårdas under skyddsisolering. Vid enheter där personer med nedsatt immunförsvar vårdas skall det inte finnas blommor eller krukväxter. Observera att patienter med nedsatt immunförsvar även kan vårdas i enskilda rum vid andra enheter.

- Rumstavla: [skyddsisolering](#)
- Rumstavla: [Inga blommor!](#)

1.2. Boendeenheter för äldre, personer med funktionsvariation samt personer med mental- och/eller missbruksproblem

Blommor och krukväxter har visat sig ha en positiv effekt för personer som bor i hemlik miljö. Tumregeln för krukväxter och blommor är att de blommor och krukväxter som finns i allmänna utrymmen sköts av anstaltsbiträden medan de som finns på boendes egna rum sköts av boende själv eller hens anhöriga. På samma sätt som vid sjukhusservice skall man dock ta i beaktan att välja blommor och krukväxter som är mindre allergiframkallande och giftfria och att man byter vatten / mylla regelbundet. Byte av mylla faktureras skilt. Blommor och krukväxter skall vara sådana att de inte i onödan ökar anstaltsbiträdens / vårdarnas arbetsbörda. Man ska även komma ihåg att ifall någon från personalen eller en boende t.ex. får allergiska symptom av blommor/krukväxter skall de slängas.

1.3. Mottagningsverksamhet

Blommor eller krukväxter skall inte finnas vid mottagningsverksamheterna p.g.a. klienters och personalens allergier och infektionsrisker. De gör också ofta städningen svårare.

1.4. Stödfunktioner (t.ex. administration)

I allmänhet rekommenderas inte blommor eller krukväxter på avdelningarna p.g.a. personalens allergier och infektionsrisker. De gör ofta också städningen svårare.

2. Böcker och tidskrifter i väntrum, dagssalar och boendeenheter

Tidningar och böcker gör ytorna röriga och försvårar rengöringen. Tidningsställ används för broschyrer och tidningar, de får inte ligga på bordet. Ifall enheten har böcker är bokhyllan deras rätta förvaringsplats.

Följande punkter ger breda principer i denna fråga:

- Där det finns tidningar och tidskrifter skall de kollas igenom regelbundet.
- **Tidskrifter, tidningar och böcker skräpar ner ytor och hindrar rengöring och skall helst inte finnas.** Ifall de finns skall antalet tidningar och tidskrifter i väntrummen begränsas till cirka 10.
- Böcker och tidskrifter kan snabbt bli nötta och bör därför kontrolleras regelbundet (avtal skall göras med den som sköter städningen vid enheten). **Söndrigt, smutsigt eller mycket föråldrat material ska slängas.**
- **ÖVPH:s egna informationsbroschyrer eller patientföreningarnas tidningar som publiceras mer sällan skall hållas åtskilda från tidskrifter** (byts ut 1-2 x/år av anstaltsbiträde).

På **boendeenheter** gäller dessutom följande:

- Mängden tidningar och tidskrifter begränsas till ca 10 st och böcker till ca 20 st (kom ihåg tidningsställ och bokhyllor!).
- Tidskrifter slängs efter en månad av anstaltsbiträde.
- Dagstidningarna slängs senast efter en vecka av anstaltsbiträde

Innehållet i enhetens informationsmapp, helst laminerat på en vägg, t.ex. på en anslagstavla.

Om detta inte är möjligt, lägg informationen i en mapp i rummet/dagssalen/annan överenskommen plats. Pappren kommer att lamineras och rengöras regelbundet.

3. Användning av mobilapparater

Patienter, klienter och inneboende skall helst använda sina egna mobilapparater (t.ex. telefoner och surfplattor). I vissa fall kan det dock hända att de måste använda enhetens mobilapparater. När så är möjligt bör mobilapparaten utfärdas för användning av en enda patient / kund / boende tills patienten / kunden / boende skrivs ut. Om detta inte är möjligt:

- Vårdpersonalen ansvarar för mobilapparatens rengöring omedelbart efter användning för att minimera risken för att infektioner överförs.
 - Enheten, skärmen och locket ska rengöras noggrant av vårdpersonalen med hjälp av rengörande våtservetter, t.ex. Easydes® eller WetWipe Triamin®.
- Mobilapparater får inte tas med till isoleringsrum eller avdelningar som är isolerade på grund av epidemier om det inte är absolut nödvändigt. Om detta är oundvikligt ska de rengöras efteråt med desinficerande rengöringsmedel, t.ex. Easydes® eller Wet Wipe Triamin®.

4. Användning av fläktar

Allmän användning av fläktar rekommenderas inte i vårdmiljöer på grund av risken för spridning av mikrober. Vi är dock medvetna om att flera av våra gamla enheter inte har några effektiva luftkylningssystem, så beslutet att använda fläktar bör grundas på en riskavvägning. Enligt följande riktlinjer kan du jobba för att stödja en bekväm miljö för patienter och personal under sommarmånaderna.

JA



- Ta hänsyn till patientens **individuella riskfaktorer** när du funderar på om var en fläkt ska placeras. Undvik till exempel att placera en fläkt bredvid en patient med en multiresistent mikroob som MRSA eller en infektion som C. difficile orsakad diarré eller med en aktiv hudsjukdom som psoriasis.
- Ta hänsyn till mer omfattande hälso- och säkerhetsrisker: kablar kan orsaka risk för snubblande
- Se till att alla fläktar som används hålls rena.

NEJ



- Använd inte bladlösa fläktar (t.ex. Dyson). Dessa typer av fläktar har förknippats med epidemier i andra länder.
- Använd inte fläktar i läkemedelsrummet. Dessa områden används för beredningar av preparat som i slutändan kommer in i patientens blodomlopp.
- Placera inte en fläkt utanför dörren till ett isoleringsrum.
- Glöm inte att dörrar till isoleringsrum ska hållas stängda. Detta innebär dock att en fläkt kan placeras i ett isoleringsrum under förutsättning att dörren förblir stängd.

Rengöring. Anstaltsbiträdet eller skötaren rengör fläkten på utsidan vid behov. Om fläkten har varit i ett isoleringsrum ska ett desinficerande tvättmedel (t.ex. Easydes®) användas för att rengöra ytan. Fläkten skall vara urkopplad eller avstängd från elnätet under rengöringen. En söndrig fläkt byts ut mot en ny.

5. Dekorationer på sjukhus, mottagningsutrymmen, boendeenheter och kontorslokaler

Förutom blommor rekommenderas inte heller foton eller annat krismskrams vid den egna arbetspunkten. Dessa gör städningen svårare och kan påverka inomhusluften. Detta gäller speciellt i utrymmen och arbetspunkter som kan delas av flera arbetstagare t.ex. olika mottagningsutrymmen och öppna kontor.

Årstidsdekorationer (t.ex. jul, påsk)

Personal, patienter / klienter / boende och anhöriga kan njuta av feststämningen utan att äventyra patient- och personalsäkerheten. Följande saker måste alltid tas i beaktan:

- Brandsäkerheten
- [Sedvanliga försiktighetsåtgärder](#)
- Allergier (t.ex. julstjärnor)

Dessutom:

- Det rekommenderas att ifall enheten vill ha en julgran skall den vara av plast. Detta för att upprätthålla brand- och infektionssäkerheten.
- Dekorationer bör begränsas till ett område på avdelningarna för att säkerställa effektiva städsystem kan upprätthållas.
- Dekorationer får inte placeras i något område där kliniska- eller vårdåtgärder sker. Dekorationer kan sättas upp i korridorer med måtta.
- Fönsterkonst är tillåtet - men undvik produkter med konstgjord snö eller glitter (för att minimera extra arbete för anstaltsbiträden).
- Om avdelningen är isolerad på grund av ett infektionsutbrott, t.ex. Norovirus, ska alla dekorationer slängas med undantag för lampor som måste rengöras med Easydes® eller slängas om de inte effektivt kan rengöras.

Källor:

NHS Borders. (2021). *Title Miscellaneous Infection Control Guidance*, versio 1.7. (anvisningen grundar sig på den)

Charnock, C. (2005). Swabbing of waiting room magazines reveals only low levels of bacterial contamination. *British Journal of General practice* 55 (510), p. 37-39

Dhanda, J., Gray, J. & White, H. (2019) Bacterial cross-infection related to the use of bladeless fans in a clinical setting. *The Journal of hospital infection* 103 (4), p.478-48

Valkosalo, T. & Koskinen, M. (2020). *Kodinomaista palveluasumista hygieenisesti*. Ympäristökustannus Oy

Nyckelord: infektionskontroll, hygien

Referenser/tilläggsinformation:

Österbottens välfärdsområde • www.osterbottensvalfard.fi • Växel 06 218 1111

Denna anvisning är avsedd för professionella inom vårdbranschen.